

Regeringsuppdrag e-lärande och lärande på distans

Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/59/EG

Om undersökningen

Bakgrund och syfte

Undersökningens syfte är att göra en internationell utblick om vilka medlemsstater som tillåter fortbildning i yrkesförarkompetens på distans och om man tillåter användande av e-lärande, med utgångspunkt i Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/59/EG. Underlaget ska ingå i regeringsuppdraget att utreda en modernare utbildning för yrkesförarkompetens (TSG 2022-8327).

Enkät

Enkäten bestod av ca. 25 frågor med fokus på e-lärande och IKT-verktyg.

Genomförande

Datainsamlingen genomfördes genom en digital webbenkät som distribuerades via en särskild länk till representanter på europeiska motsvarigheter till Transportstyrelsen. Distributionen genomfördes av Transportstyrelsen.

Representativitet

I undersökningen ingår en kartläggning av minst sex medlemsländer. Enkäten skickades ut till representanter på europeiska motsvarigheter till Transportstyrelsen i sju medlemsländer, varav representanter från samtliga länder svarade.

Rapport

Resultaten presenteras med diagram och tabellverk som redovisar vad respektive land svarat fråga för fråga. I tabellerna har fritextsvaren översatts från engelska till svenska. Där respondenten har hänvisat till tidigare svar står detta svar inom parentes i kursiv stil.

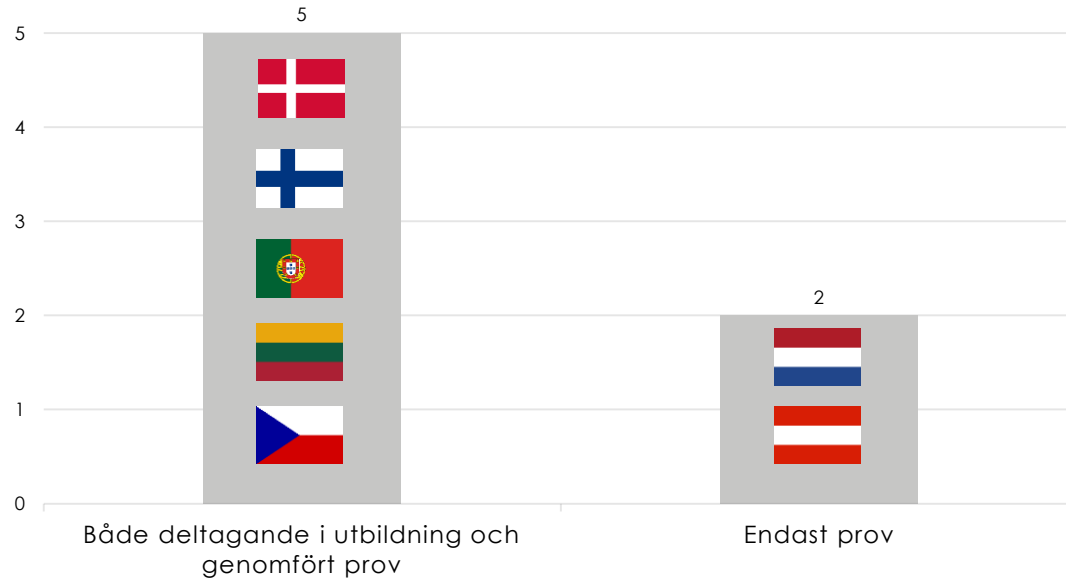

Grundutbildning

Grundutbildning

Enligt artikel 3.1.a i Europaparlamentets och rådets direktiv (2003/59/EG) ska medlemsländerna ha ett system för förvärvande av grundläggande kompetens och har möjlighet att välja mellan två alternativ; ett alternativ med både deltagande i utbildning och genomfört prov och ett alternativ med endast prov. Nedan presenteras vilket val respektive land gjort.

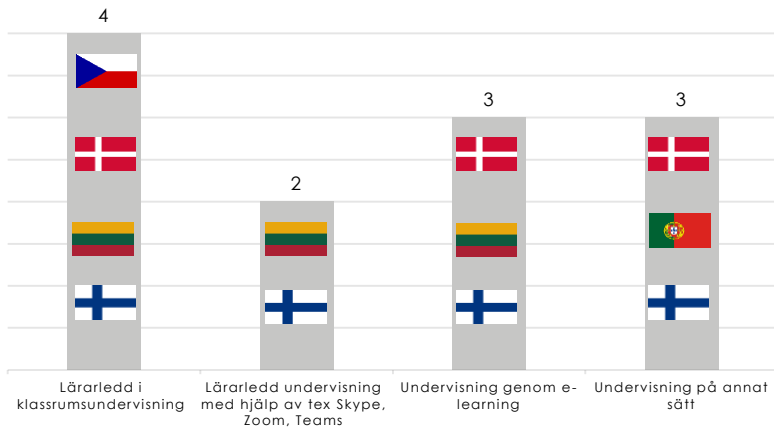

Grundutbildning

Både deltagande i utbildning och genomfört prov

Hur bedriver ni er grundutbildning?

Möjligt att ange flera svarsalternativ.

Undervisning på annat sätt, beskriv hur:

Danmark

Utbildningscenter med giltig licens att utbilda i enlighet med direktiv 2003/59/EG, kan använda IKT vid undervisning, om detta har godkänts av den danska vägtrafikmyndigheten. Danmark kan inte ge en omfattande lista över möjliga utbildningsformer enligt direktivet.

Finland

Praktisk träning, körlektioner

Portugal

Grundutbildningen har en teoridel och en praktisk del.

För teoridelen kan utbildningsenheter välja mellan undervisning ansikte-mot-ansikte i ett klassrum eller använda en dedikerad kanal i MS Teams, med imt-gäst, och tillhandahålla teoriutbildning på ett synkront sätt (lärare och praktikanter samtidigt i det här videokonferensverktyget).

För den praktiska delen är det ansikte-mot-ansikte och enligt direktivet: att köra eller använda simulatorm

Grundutbildning

Lärralledd undervisning med hjälp av t.ex. Skype, Zoom, Teams

Hur många timmar av grundutbildningen får ske via lärralledd undervisning med hjälp av t.ex. Skype, Zoom, Teams?

 Finland	Inga begränsningar
---	--------------------

 Litauen	260 timmar
---	------------

Har ni några tekniska krav på utrustningen?

 Finland	Deltagarna måste gå att identifiera på ett tillförlitligt sätt, tillsyn/kontroll ska vara möjligt för myndigheter, det måste finnas en chatt- eller röststoppkoppling till deltagarna.
---	--

 Litauen	Nej
---	-----

Har ni några särskilda krav på identifieringen av deltagarna på grundutbildningen?

 Finland	Ansvaret för identifiering ligger hos utbildningscenterna.
---	--

 Litauen	Utbildningsinstitutionen måste, när den ansöker om att använda elektroniska utbildningsverktyg under grundutbildningen, säkerställa tillförlitlig identifiering av deltagaren och korrekta kontroller.
---	--

Grundutbildning

Lärarledd undervisning med hjälp av tex Skype, Zoom, Teams

Hur länge har ni bedrivit denna typ av undervisning?

 Finland	Sedan 2015
 Litauen	Började i mars 2020

Hur säkerställer ni att förarna tillgodogjort sig utbildningen?

 Finland	Alla ämnen som berörs i provet och undervisningen kräver en läroplan.
 Litauen	Efter avslutad utbildning måste förarna klara förarexamen (the driver qualification exam).

Hur bedömer ni att effekten har blivit av utbildningen? (Positiva och negativa effekter)

 Finland	<ul style="list-style-type: none">+ Deltagarna kan delta i undervisningen var som helst+ Mindre språkgrupper har möjlighet att ha lektioner på sitt eget språk+ Genom e-learning är utbildningens kvalitet samma för alla och inte beroende av läraren.+/- Krävs ett förtroende mellan utbildningscenter och myndigheter
 Litauen	

Grundutbildning

E-learning

Hur många timmar av grundutbildningen får ske via e-learning?	
 Danmark	I Danmark är det endast möjligt att få 12 timmars e-learning när man genomför den obligatoriska fortbildningen. Det finns inget skriftligt tak. När man går grundutbildningen måste dock den danska vägtrafikmyndigheten godkänna utbildningscentrets utbildningsprogram innan omfattande användning av e-learning används.
 Finland	Ingen begränsning i teoriutbildningen
 Litauen	Inget exakt antal timmar. Utbildningscenter tillåts organisera CPC-teoriutbildning med hjälp av informations- och kommunikationsverktyg (IKT-verktyg), såsom elektroniska utbildningsverktyg samtidigt som hög kvalitet och effektivitet i undervisningen upprätthålls och genom att välja de ämnen där IKT-verktyg kan användas mest effektivt.

Har ni några särskilda krav på programvaran för e-learning?	
 Danmark	Det finns inga krav på den faktiska programvaran men Danmark kräver att utbildningscentret möjliggör för deltagaren och läraren att sätta sin signatur i utbildningsplanen för att säkerställa att deltagaren har genomfört kursen och att läraren har undervisat i ämnet.
 Finland	Måste finnas en möjlighet för deltagarna att ställa frågor på något sätt.
 Litauen	Nej

Grundutbildning

E-learning

Har ni några särskilda krav på identifieringen av deltagare som genomför en e-learning?

 Danmark	Som tidigare nämnt kräver den danska vägtrafikmyndigheten endast att utbildningscentret säkerställer att deltagarna och läraren har möjlighet att verifiera att deltagaren har gått kursen och att läraren har undervisat i det aktuella ämnet.
 Finland	Utbildningscentret ansvarar för identifieringen.
 Litauen	Utbildningsinstitutionen måste, när den använder elektroniska utbildningsverktyg under grundutbildningen, säkerställa tillförlitlig identifiering av deltagaren och korrekta kontroller.

Hur länge har ni hållit på med denna typ av undervisning?

 Danmark	Det har varit möjligt att använda e-learning sedan 23:e maj 2020.
 Finland	Sedan 2017
 Litauen	Från och med 1:a maj 2022

Grundutbildning

E-learning

Hur säkerställer ni att förarna tillgodogjort sig utbildningen?

 Danmark	Både utbildningsinstruktören och deltagaren sätter sina signaturer i deltagarens utbildningsplan i slutet av varje lektion. Den danska vägtrafikmyndigheten har befogenhet att kontrollera utbildningsplanerna när som en tillsyn sker.
 Finland	Provet täcker alla ämnen.
 Litauen	Efter avslutad utbildning måste förarna klara förarexamen.

Hur bedömer ni att effekten har blivit av utbildningen? (Positiva och negativa effekter)

 Danmark	Detta är en politisk fråga och därför kommer den danska vägtrafikmyndigheten inte att kommentera denna aspekt specifikt. Den danska vägtransportmyndigheten anser att grundutbildningen är viktig för förarna för att säkerställa en säker arbetsmiljö för dem och för att säkerställa säker körning på vägarna.
 Finland	+ Kvaliteten på utbildningen är densamma för alla + Föraren kan fortsätta i sin takt
 Litauen	

Grundutbildning

I bilaga 1, avsnitt 2.1 (2003/59/EG) används begreppen e-lärande och IKT-verktyg i grundutbildningen.

<i>Hur tolkar ni begreppet e-lärande? Har ni t.ex. en definition av e-lärande i nationell författning eller i en standard etc.?</i>	
 Danmark	Den danska vägtrafikmyndigheten har inga skriftliga tolkningar av ordet "e-learning". Därför kommer en konkret och övergripande bedömning av definitionen att göras om den danska vägtrafikmyndigheten får en fråga om definitionen.
 Finland	E-learning bör definieras på EU-nivå. E-learning kan vara all inläring som görs online eller så kan det definieras som lärande som föraren gör självständigt online.
 Portugal	E-learning kan vara ett verktyg där det finns innehåll och stunder för utvärdering och föraren får självständigt navigera i verktyget. En annan möjlighet, men som jag inte anser är e-Learning, är att undervisa med ett videokonferensverktyg.
 Litauen	Det finns ingen definition av e-learning i den nationella lagstiftningen, men e-learning tolkas som ett verktyg som använder elektroniska resurser för undervisning (t.ex. interaktiva program, etc.).
 Tjeckien	Den praktiska delen av e-learning är valfri, men den måste innehålla några av de ämnen som anges i lagen. Till exempel att använda färdskrivare, säkra last, underhålla fordon, fylla i dokument osv.

Grundutbildning

I bilaga 1, avsnitt 2.1 (2003/59/EG) används begreppen e-lärande och IKT-verktyg i grundutbildningen.

<i>Hur tolkar ni begreppet IKT-verktyg? Har ni t.ex. en definition av IKT-verktyg i nationell författning eller i en standard etc.?</i>	
 Danmark	IKT, eller informations- och kommunikationsteknologi. Termen definieras inte i den danska lagen eller motsvarande, men är allmänt accepterad att betyda alla enheter, nätverkskomponenter, applikationer och system som kombinerat tillåter människor att interagera i den digitala världen. IKT är enligt denna definition ett verktyg som kan användas för e-lärande, och de är sammanflätade med varandra.
 Finland	Vi har ingen definition i lagstiftningen eller någon standard. IKT-verktyg kan vara vilken hårdvara eller mjukvara som helst.
 Portugal	Enheter eller system som tillhandahåller plattformar för undervisning
 Litauen	Det finns ingen definition av IKT-verktyg i den nationella lagstiftningen, men IKT-verktyg tolkas som verktyg för distansundervisning (t.ex. Skype, Zoom, Teams, etc.).
 Tjeckien	Ja, vi översatte enligt direktivet (artikel 7, paragraf 2), på ett sätt som tillåter fjärråtkomst. Vi använde IKT med säker åtkomst.

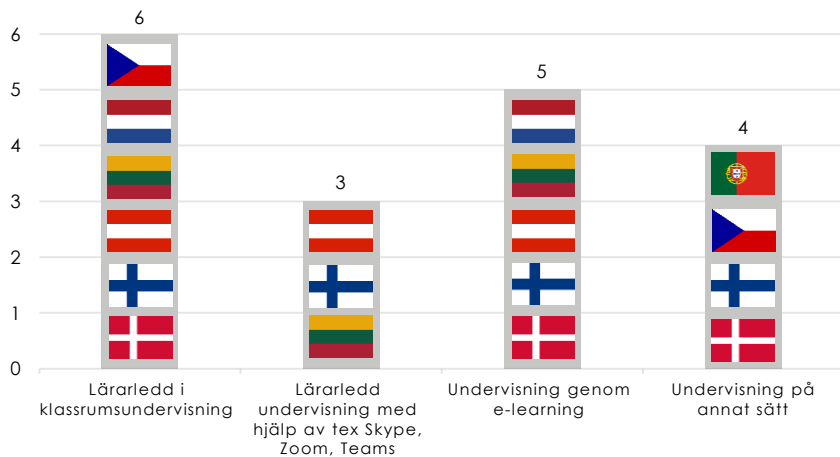
Fortbildning

Fortbildning

Enligt artikel 3.1.b i Europaparlamentets och rådets direktiv (2003/59/EG) ska medlemsländerna ha ett fortbildningssystem för yrkesförare. Nedan presenteras hur respektive land bedriver sin undervisning inom fortbildningen.

Hur bedriver ni er fortbildning?
Möjligt att ange flera svarsalternativ.

Undervisning på annat sätt, beskriv hur:

- Danmark
Undervisning kan ske på distans, men kommer alltid att behöva utvärderas av danska vägtrafikmyndigheten innan det kan användas som ett verktyg. E-learning får inte överstiga mer än 12 timmar när det gäller fortbildningen.
- Finland
Praktisk träning eller körlektioner
- Portugal
Utbildningsenheter kan välja mellan undervisning ansikte-mot-ansikte eller synkront lärande
- Tjeckien
Delvis IKT-undervisning

Fortbildning

Lärarledd undervisning med hjälp av tex Skype, Zoom, Teams

Hur många timmar av fortbildningen (35 h) får ske via lärarledd undervisning med hjälp av t.ex. Skype, Zoom, Teams?

 Österrike	Max 12 timmar
 Finland	Inga begränsningar
 Litauen	Utbildningscenter kan använda Skype, Zoom, Teams, etc. i upp till 35 timmar.

Har ni några tekniska krav på utrustningen?

 Österrike	Nej
 Finland	Nej
 Litauen	Nej

Har ni några särskilda krav på identifieringen av deltagarna på fortbildningen?

 Österrike	Föraren måste tydligt identifieras. Hur det går till ska meddelas i godkännandeprocessen.
 Finland	Utbildningscenterna är ansvariga för identifiering
 Litauen	Utbildningsinstitutionen måste, när den ansöker om att använda elektroniska utbildningsverktyg under utbildningen, säkerställa tillförlitlig identifiering av deltagaren och korrekta kontroller.

Fortbildning

Lärarledd undervisning med hjälp av tex Skype, Zoom, Teams

Hur länge har ni bedrivit denna typ av undervisning?

 Österrike	Sedan 2020 (början av covid)
 Finland	2015
 Litauen	Började i mars 2020

Hur säkerställer ni att förarna tillgodogjort sig utbildningen?

 Österrike	För varje modul (minst 7 timmar, max 8 timmar) får föraren ett certifikat
 Finland	Ansvarat ligger hos utbildningscentret och de måste ha en läroplan
 Litauen	Efter avslutad utbildning måste förarna klara förarexamen (the driver qualification test).

Hur bedömer ni att effekten har blivit av utbildningen? (Positiva och negativa effekter)

 Österrike	Det beror väldigt mycket på lärarna. Om de gör utbildningen intressant så har utbildningen en mycket positiv effekt. Lokala kollektivtrafikföretag bekräftar till exempel att utbildningen har minskat olyckor och skador.
 Finland	Det finns inget behov för förarna/eleverna att flytta
 Litauen	

Fortbildning

E-learning

Hur många timmar av fortbildningen (35 h) får ske via e-learning?	
 Österrike	12 timmar
 Danmark	12 timmar som mest via e-learning
 Finland	12
 Litauen	Upp till 12 timmar
 Nederländerna	12

Har ni några särskilda krav på programvaran för e-learning?	
 Österrike	(i) Tillförlitlig förarridentifikation och lämpliga kontrollmedel enligt bilaga I, avsnitt 4 i direktiv 2003/59/EG (ii) Det finns inga särskilda krav. Vid ansökan om tillstånd för e-lärande ska korrekt information lämnas
 Danmark	Läraren och deltagarna ska kunna sätta sin signatur på utbildningsplanen efter varje kurs.
 Finland	Samma som tidigare svar (<i>Måste finnas en möjlighet för deltagarna att ställa frågor på något sätt.</i>)
 Litauen	-
 Nederländerna	Ja

Fortbildning

E-learning

Har ni några särskilda krav på identifieringen av deltagare som genomför en e-learning?

 Österrike	(i) Nej (ii) Det finns inga särskilda krav. Vid ansökan om tillstånd för e-lärande ska korrekt information lämnas
 Danmark	Utbildningscentret måste lagra information rörande identifieringen av den deltagande föraren. Detta kommer att användas om den danska vägtrafikmyndigheten gör en tillsyn på utbildningscentret.
 Finland	Samma som tidigare svar (<i>Utbildningscentret ansvarar för identifieringen.</i>)
 Litauen	Utbildningsinstitutionen måste, när den använder elektroniska utbildningsverktyg under utbildningen, säkerställa tillförlitlig identifiering av deltagaren och korrekta kontroller.
 Nederländerna	För tillfället, personliga användarnamn och lösenord, men det finns planer för andra sätt att identifiera

Hur länge har ni hållit på med denna typ av undervisning?

 Österrike	(i) E-learning har varit möjligt sedan direktivet 2003/59/EG införlivades i nationell lagstiftning eftersom e-learning inte var förbjudet i direktivet. Sedan införlivandet av direktiv 2018/645/EU är e-learning begränsat till 12 timmar enligt ovan. (ii) Enligt den nya rättsliga situationen sedan mitten av 2022. Därför har vi ingen särskild erfarenhet
 Danmark	Sedan 23:e maj 2020.
 Finland	Sedan 2017
 Litauen	Från och med 1:a maj 2022
 Nederländerna	Sedan implementeringen av direktivet

Fortbildning

E-learning

Hur säkerställer ni att förarna tillgodogjort sig utbildningen?

 Österrike	<p>(i) Detta faller inom kompetensen hos godkända utbildningscenter och garanteras genom tillförlitlig föraridentifikation och lämpliga kontrollmedel. Oanmälda inspektioner av de (9) federala provinserna som ansvarar för godkännandet av utbildningscentra är möjliga och implementerade i relevanta bestämmelser.</p> <p>(ii) Föraren får ett certifikat. Det framgår dock inte av detta om utbildningen genomfördes som e-learning eller som undervisning ansikte-mot-ansikte</p>
 Danmark	Den danska vägtrafikmyndigheten kan endast säkerställa att förarna har tillgodogjort sig utbildningen genom att förarna är godkända på proven och därigenom har fullföljt kursen, och när myndigheter kontrollerar utbildningscentret.
 Finland	Samma som tidigare svar (<i>Provet täcker alla ämnen.</i>)
 Litauen	Efter avslutad utbildning måste förarna klara förarexamen (the driver qualification test).
 Nederländerna	Vi har olika kontroller och balanser under själva e-lärandet. Och eftersom e-lärande alltid görs som förberedelse inför en andra del av utbildningen, som äger rum i ett klassrum, finns det kontroller som instruktören gör i verkligheten.

Fortbildning

E-learning

Hur bedömer ni att effekten har blivit av utbildningen? (Positiva och negativa effekter)	
 Österrike	(i) Det finns inget särskilt bedömningssystem för effekten av fortbildning i Österrike. (ii) På grund av den korta tiden sedan introducerandet har vi ingen erfarenhet
 Danmark	Detta är politiskt, därför kan den danska vägtrafikmyndigheten inte kommentera detta. Myndigheten kan hänvisa till sina tidigare svar på detta ämne.
 Finland	Samma som tidigare svar (+ Kvalitén på utbildningen är densamma för alla, Eleven kan fortsätta i sin takt)
 Litauen	
 Nederländerna	En fråga som är svår att svara på, på grund av olika andra faktorer som påverkar effekten.

Fortbildning

Undervisning på annat sätt

Hur många timmar av fortbildningen (35 h) får ske via "undervisning på annat sätt"?

 Danmark	Den enda begränsningen är 12 timmars e-learning. Men med vissa ämnen som är praktiska, är det svårt att se en komplett utbildning som överstiger 12 timmars "undervisning på andra sätt".
 Finland	Ingen begränsning
 Portugal	Alla timmar kan vara antingen ansikte-mot-ansikte eller synkront lärande via Teams
 Tjeckien	IKT – 5 timmar

Har ni några särskilda krav på identifieringen av deltagare som deltar i fortbildningen genom "undervisning på annat sätt"?

 Danmark	Nej - det är utbildningscentret som måste säkerställa identifiering, vilket kan kontrolleras av den danska vägtrafikmyndigheten vid tillsyn av utbildningscentret.
 Finland	Nej
 Portugal	Ja. De måste ha ett MStears-konto som de går in i mötet med. De måste ha kameran på hela tiden och det finns ett register över alla in- och utlogningar.
 Tjeckien	Säkerställa entydig identifiering av den person som undervisas, registrera datum och tid för lektionens början och slut, registrera de ämnen som diskuterats och bekräftelse av slutförandet av lektionen av enskilda föreläsare.

Fortbildning

Undervisning på annat sätt

Hur länge har ni hållit på med denna typ av undervisning?

 Danmark	Sedan 23:e maj 2020.
 Finland	Sedan 2007
 Portugal	Sedan sista tremånadersperioden 2020, som pilot och efteråt, i början av 2021 för alla utbildningsenheter. Anledningen till implementeringen var pandemisituationen.
 Tjeckien	Sedan 2020

Hur säkerställer ni att förarna tillgodogjort sig utbildningen?

 Danmark	Fortbildningen är tänkt som repetition av ämnen och den skiljer sig därmed från grundutbildningen. Den danska vägtrafikmyndigheten har rätt att bevaka en föreläsning av fortbildningen.
 Finland	Samma som tidigare svar (<i>Provet täcker alla ämnen</i>)
 Portugal	I grundutbildningen, efter att kursen är avslutad, tar de ett prov i IMT. För fortbildningen är det lärarens uppgift att implementera sätt att "testa", eftersom det sker i möten ansikte mot ansikte.
 Tjeckien	Bekräftat deltagande av utbildningscentret

Fortbildning

Undervisning på annat sätt

Hur bedömer ni att effekten har blivit av utbildningen? (Positiva och negativa effekter)

 Danmark	Detta är politiskt och kommer därför inte att bemötas. Men myndigheten kan hänvisa till tidigare svar.
 Finland	Samma som tidigare svar
 Portugal	Vid det här laget har vi bara input för utbildningsenheterna och förarna och de är mycket nöjda med detta sätt att undervisa (synkron undervisning) eftersom det är bättre när det gäller tid och speciellt kustinvolverad utbildning.
 Tjeckien	Positiva

Fortbildning

I bilaga 1, avsnitt 4 (2003/59/EG) används begreppen e-lärande och IKT-verktyg i fortbildningen.

Hur tolkar ni begreppet e-lärande? Har ni t.ex. en definition av e-lärande i nationell författning eller i en standard etc.?	
 Österrike	<p>(i) Nej, Österrike har ingen definition av e-learning i bestämmelserna om förarkvalifikationer, men vi bad EU-kommissionen om en definition av e-learning: utbildningsmetoder som använder informations- och kommunikationsteknik (IKT)-verktyg, såsom e-learning, webbseminarier, distansundervisning och blandat lärande även om utbildningen är uppbyggd som klassrumsundervisning.</p> <p>(ii) Jag känner inte till någon specifik definition av e-learning i våra lagar. Vi skiljer på onlineutbildning (webinarier = ansikte mot ansikte) och e-learning (användning av speciella appar)</p>
 Danmark	Den danska vägtrafikmyndigheten kan hänvisa till det tidigare svaret, där det angavs, att det inte finns någon skriftlig tolkning av ordet e-learning i den danska förvaltningsordningen.
 Finland	Samma som tidigare svar (<i>E-learning bör definieras på EU-nivå. E-learning kan vara all inlärning som görs online eller så kan det definieras som lärande som studenten gör självständigt online.</i>)
 Portugal	Samma som för grundutbildningen. (<i>E-learning kan vara ett verktyg där det finns innehåll och studenter för utvärdering och föraren får självständigt navigera i verktyget. En annan möjlighet, men som jag inte anser är e-Learning, är att undervisa med ett videokonferensverktyg.</i>)
 Litauen	Det finns ingen definition av e-learning i den nationella lagstiftningen, men e-learning tolkas som ett verktyg som använder elektroniska resurser för undervisning (t.ex. interaktiva program, etc.).
 Tjeckien	Den praktiska delen av e-learning är valfri, men den måste innehålla några av de ämnen som anges i lagen. Till exempel att använda färdskrivare, säkra last, underhålla fordon, fylla i dokument osv.
 Nederländerna	E-learning är en utbildningsform som är oberoende av tid och plats och som görs utan instruktör.

Fortbildnina

I bilaga 1, avsnitt 4 (2003/59/EG) används begreppen e-lärande och IKT-verktyg i fortbildningen.

<i>Hur tolkar ni begreppet IKT-verktyg? Har ni t.ex. en definition av IKT-verktyg i nationell författning eller i en standard etc.?</i>	
 Österrike	(i) Nej, Österrike har ingen definition av IKT-verktyg i bestämmelser om förarkvalifikation. Enligt vår uppfattning är IKT-verktyg digitala infrastrukturer såsom datorer, bärbara datorer, skrivare, skannrar, mjukvaror, dataprojektorer och interaktiva undervisningsboxar. (ii) Såvitt jag vet finns ingen definition.
 Danmark	Hänvisar till tidigare svar. (Termen definieras inte i den danska lagen eller motsvarande, men är allmänt accepterad att betyda alla enheter, nätverkskomponenter, applikationer och system som kombinerat tillåter människor att interagera i den digitala världen. IKT är enligt denna definition ett verktyg som kan användas för e-lärande, och de är sammanflätade med varandra.)
 Finland	Samma som tidigare svar (Vi har ingen definition i lagstiftningen eller någon standard. IKT-verktyg kan vara vilken hårdvara eller mjukvara som helst)
 Portugal	Samma som för grundutbildning (Enheter eller system som tillhandahåller plattformar för undervisning)
 Litauen	Det finns ingen definition av IKT-verktyg i den nationella lagstiftningen, men IKT-verktyg tolkas som verktyg för distansundervisning (t.ex. Skype, Zoom, Teams, etc.).
 Tjeckien	Ja, vi översatte enligt direktivet (artikel 7, paragraf 2), på ett sätt som tillåter fjärråtkomst. Vi använde IKT med säker åtkomst.
 Nederländerna	Vilket verktyg som helst, oftast en plattform, som innefattar innehåll och uppfyller de definierade kriterierna.

